

1.500

badges voor medewerkers

50.000

liter bier in Café Koer

150

fietsen voor medewerkers

400

podiumelementen

3.000

toeschouwers kunnen staan in tent

800

zitplaatsen

STANY CRETS

coachte het bejubeld jong gezelschap FC Bergman en maakt hun rapport op

‘De charme zit ’m in hun jeugdigheid’

FC Bergman komt nog maar net kijken, maar ze zijn nu al hot en gewild. Ze kregen voor hun debuutvoorstelling *De thuiskomst* van Pinter op TAZ de KBC-prijs voor jong talent, en de opvolger *Wandelen op de Champs-Élysées* werd dit jaar geselecteerd voor het Vlaams Theaterfestival. Hun afstudeerproject, *Het verjaardagsfeest*, gaat nu op TAZ officieel in première. Stany Crets coachte deze productie, dus we vroegen hem om zijn licht te laten schijnen over deze wonderkids.

DOOR GRIET OP DE BEECK

Waar dankt FC Bergman zijn reputatie aan, denk jij?

Stany Crets: “Het was alweer van Olympique Dramatique – ondertussen ook al een bende oude knakkers – geleden dat er nog eens een jonge groep is opgestaan. Mensen vinden het sexy om piepjong talent te ontdekken.

“En FC Bergman maakt natuurlijk goeie voorstellingen. Ik vond *Wandelen op de Champs-Élysées* echt de moeite. Al weet ik niet of pakweg Het Toneelhuis voor zoiets ook zo bejubeld zou worden. De charme zit ’m in in de jeugdigheid. De mannen van FC Bergman gaan totaal onbezonnen te werk, hebben geen remmingen, kennen geen grenzen, zijn nog op geen enkele manier geconfronteerd met de beperkingen van het professionele circuit. Zij zijn het soort mensen dat zegt: ‘We gaan honderd figuranten optommelden en we laten elke avond een bulldozer uit de lucht vallen’. Een tikje naïef, vind ik. Maar ik ben misschien te nuchter geworden. Want omdat zij durven dromen, slagen ze er soms toch in om de onmogelijkste dingen te realiseren.”

Er wordt ook over hen gezegd dat ze vernieuwend zijn. Vind je dat een interessant criterium om over de kwaliteit van theater te spreken?

“Ik niet, nee. De revolutionaire jaren tachtig zijn voorbij. Toen brak een hele generatie makers met het oubollige repertoiretheater. Maar waar kan een mens zich nu nog tegen afzetten? We hebben ondertussen wel zo’n beetje alles gehad, denk ik. Maar misschien ben ik een oude zak aan het worden.

Wat ik nu interessant vind is de omgekeerde beweging: laten we eens terug steengoed repertoire spelen. En niet op

Het enige mogelijke gevaar voor FC Bergman is dat hun persoonlijke carrières in de weg gaan zitten

die typisch eigentijdse manier vol ironische knipogen en acteurs die in en uit hun rol stappen, ik wil weer gewoon een verhaal zo goed mogelijk vertellen.

“Die verzuchting leeft blinkbaar ook bij jonge mensen, want precies om die reden heeft FC Bergman mij gevraagd om hun afstudeerproject te begeleiden.”

Vier van de vaste spelers zitten in deze productie. Hoe zou je hen typeren?

“Stef Aerts is een echte maker, een denker die analyseert en zoekt naar de juiste vorm. Ook in zijn spelen is hij heel cerebraal. Hij bekijkt alles wat zich rondom hem afspeelt, terwijl hij aan het acteren is. Dus verliest hij zich niet zo makkelijk. In Rik Verheyen herken ik mezelf een beetje. Dat is een speler pur sang, een clown. Hij is ontzettend genereus, biedt heel veel aan. Voor elk zinnetje zoekt hij iets om het spannend

te maken, waardoor je soms door de bomen het bos niet meer kunt zien. Hij kan briljante dingen doen. Zijn enige nadeel: hij kan dat vaak niet reproduceren. Maar dat wordt een hele goeie, denk ik. Bart Hollanders zit een beetje tussen die twee kampen in. Hij is een speler, maar hij fungeert ook zo’n beetje als de manager van de groep, en hij denkt graag mee na over de inhoud van een voorstelling. En Matteo Simoni is volgens mij een echte tv- en filmacteur. Hij zat al in *LouisLouise* en binnenkort is hij te zien in *Zot van A* van Jan Verheyen. Hij doet dat liever dan theater.”

STANY CRETS: Het zijn koppigaards, ze waren niet makkelijk te overtuigen van wat goed is

Hoe was het om met hen te werken?

“Het zijn koppigaards. Ze waren niet makkelijk te overtuigen van wat goed is. (*lacht*) Tot er een paar vrienden kwamen kijken die hetzelfde zeiden als ik. Nu ja, dat is natuurlijk hun goed recht. Ze hebben mij ook alleen als coach gevraagd, niet als regisseur waar ze ja en amen tegen zouden zeggen.”

Ze hebben opnieuw gekozen voor een Pinter en opnieuw voor een locatieproject.

“Ik vroeg me af of twee keer Pinter de interessantste keuze was, maar zij wilden dat per se. Het verjaardagsfeest gaat over een man die in het pension woont van een echtpaar, en op zijn verjaardag slaat het noodlot toe. Er bellen twee mannen aan en op slag is het al dreiging en geweld wat de klok slaat. Een soort *Funny Games* op theater eigenlijk (*de film van Michael Haneke, GO*).

“En met locatieprojecten moet je oppassen, vind ik. Iedereen is tien minuten gecharmeerd door een gepateneerde muur, maar daarna moet die plek betekenis toevoegen. Het stuk speelt zich af in een oud pension aan de Engelse kust, en ze hebben destijds in Antwerpen en nu in Oostende een locatie gevonden die daaraan doet denken. Het realisme van zo’n setting helpt. Dan moet je niks anders meer doen dan goed spelen.

“Dat klinkt vanzelfsprekender dan het bleek te zijn. Eindeloos fantaseren over de vorm van een stuk, dat vinden deze gasten heerlijk. Maar alleen maar bezig zijn met acteren, dat was lastig. Ik denk weleens dat daar in opleidingen te weinig tijd aan wordt besteed. Vandaag moeten het allemaal makers zijn, en daarom slaan ze wel eens stappen over, denk ik.”

En wat vind jij van het eindresultaat zoals ze dat voor het examen hebben gespeeld?

“De kwaliteit fluctueerde heel erg. Als ze geïnspireerd spelen is het echt geestig en

■ FC Bergman is jong en blaakt van ambitie. Crets: ‘De mannen van FC Bergman gaan totaal onbezonnen te werk, hebben geen remmingen, zijn nog op geen enkele manier geconfronteerd met de beperkingen van het professionele circuit.’

spannend en fijn. Als ze alleen met hun eigen ego bezig zijn, gaat het de mist in. Ik ben benieuwd naar de reeks in Oostende.”

Denk je dat FC Bergman als collectief nog lang stand zal houden?

“Het enige mogelijke gevaar is dat hun persoonlijke carrières in de weg gaan zitten. Maar ik denk dat ze vertrokken zijn

voor een lange rit, want ze zijn ontzettend ambitieus en ze lopen over van de plannen.

“Ik hoop alleen dat ze hun ziel niet verkopen aan een groot huis. Natuurlijk is het aantrekkelijk dat er geld klaar ligt, en dat je geen tijd meer moet stoppen in dossiers maken en administratie en je voorstelling verkopen. Maar volgens mij

wordt je er lui van als je maar vanuit het pluche moet aannemen wat je op een gouden schoteltje wordt aangeboden. Waar is dan de drive, de noodzaak nog? En dat zou toch de kern van alles moeten zijn.”

Het verjaardagsfeest gaat in première op zaterdag 31 juli. Alle info: www.taz.be